

Unit 34

PORZĄDEK CZY BAŁAGAN?

Przez chwilę zastanów się czy mógłbyś powiedzieć po polsku:

Wczoraj Marka ugryzł pies.

Marka wczoraj pies ugryzł.

Marka pies ugryzł wczoraj.

Praktycznie, każde z powyższych zdań brzmi zupełnie dobrze po polsku, a i inne kombinacje są też możliwe. A to wszystko dlatego, że my mamy końcówki i różne formy: *Marek, Marka, Markowi; pies, psa, psu*, itd. Dlatego porządek wyrazów może być dość dowolny.

Inaczej jest w języku angielskim! Tutaj musi być porządek, czyli obowiązuje jeden stały układ – bo w przeciwnym razie zrobi się taki bałagan, że nie będzie nawet wiadomo kto kogo ugryzł!

A dog bit Mark yesterday. [eDOG BYT MARK JESterdej] – *Pies ugryzł Marka wczoraj.*

Zauważ, że taki porządek, chociaż najbardziej poprawny w języku angielskim, nie jest najszcześniejszy w języku polskim. Natomiast jakkolwiek inny układ może zupełnie wypaczyć sens wypowiedzi:

Mark bit a dog yesterday. – *Mark ugryzł psa wczoraj.*

Widać, że wykonawca czynności stoi na początku, przed nazwą tej czynności – i jest to bardzo wygodne, jeśli się do tego szybko przyzwyczaisz. Popatrz sam:

Mary bought a new car. [MEry BOT eNJU KAR]
– *Maria kupiła nowy samochód.*

Jack married an American girl. [DŹEK MEryd en-eMErykan GERL] – *Jacek poślubił amerykańską dziewczynę.*

The boss fired that new secretary. [*de*BOS FAjerd *d*eŋNJU SEkretry] – *Szef wyrzucił z pracy tę nową sekretarkę.*

Przy okazji zauważ, że tak naprawdę, to i w języku polskim bywają przypadki kiedy „kto – kogo” można ustalić tylko po szyku zdania:

*ŁKS pokonał GKS.
Lublin pokonał Wrocław.*

Sympatycy GKS-u lub kibice drużyny z Wrocławia, mogą odwrócić powyższy szyk według własnego uznania.

A zatem zastanów się jak powiedziałaś po angielsku:

*Wczoraj przyjechał Robert.
W kuchni pali się światło.
Ja jej nie lubię.
Zepsuł się nasz samochód.*

SPRÓBUJ SAM:

Przetłumacz zdania, w których po polsku wyrazy SPECJALNIE zostały ustawione w innym szyku niż w języku angielskim:

1. Marka wczoraj ugryzł pies. (*bit*)
2. Na przyjęciu spotkałem wczoraj Martę.
3. Napisałem wczoraj list do mojej rodziny.
4. Całe popołudnie spędziliśmy wczoraj w domu.
5. Tę nową sekretarkę wczoraj szef z pracy wyrzucił. (*fired*)

Następujące wyrazy ustaw w prawidłowym szyku, aby utworzyć zdania:

CHURCH SAW I SUNDAY AT HER LAST
POLAND I YESTERDAY CALLED
AMERICAN JACK GIRL MARRIED AN
NEW A BOUGHT CAR MARY
HUSBAND HIS HER LOST JOB

NOTATKI:
